

Вивчення статусу флуконазолу, як лікарського засобу категорії “PHARMACIST-ONLY MEDICINES”, в Україні

Настюха Ю.С., Зіменковський А.Б., Глабай М.В.

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Кафедра менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації м. Львів, Україна
y.nastyukha@gmail.com

Вступ. Безрецептурні ліки є безпечними та ефективними лікарськими засобами (ЛЗ) за умов дотримання інструкцій, що зазначені в упаковці, та рекомендацій фахівця охорони здоров'я (Understanding Over-the-Counter Medicines, FDA, 2018). В Україні при відпуску безрецептурних ліків, окрім забезпечення пацієнта інструкціями для медичного застосування ЛЗ, передбачено надання фармацевтичної опіки (ФО) відповідно до розроблених Протоколів фармацевта. Перелік безрецептурних ліків може змінюватися та доповнюватися, зокрема за рахунок зміни статусу рецептурних ЛЗ (“Rx-to-OTC Switch”). Власне такі ліки часто формують субкатегорію безрецептурних ЛЗ “Pharmacist-Only Medicines”, тобто ліків відпуск яких може здійснюватися лише за умови оцінки фармацевтом симптомів пацієнта та надання належної ФО (Tong V. Aslani P., 2019).

Метою дослідження стало вивчення статусу флуконазолу (рецептурний, безрецептурний), як ЛЗ категорії “Pharmacist-Only Medicines”, в Україні.

Матеріали та методи. Використано методи: системного підходу, бібліографічний, порівняльного аналізу.

Об'єкти дослідження: Державний реєстр ЛЗ України (<http://www.drlez.com.ua/>), Перелік ЛЗ, дозволених до застосування в Україні, які відпускаються без рецептів з аптек та їх структурних підрозділів (Наказ МОЗ України від 18.04.2019 №876), Протоколи фармацевта (Наказ МОЗ України від 05.01.2022 №7).

Результати та їх обговорення. Переліки “Pharmacist-Only Medicines” застосовуються у Великій Британії, Австралії, Новій Зеландії (Tong V. Aslani P., 2019), однак, не є тотожними. Згідно з результатами бібліографічного пошуку до зазначеної категорії можуть належати ЛЗ для екстренної контрацепції (левоноргестрел), корекції еректильної дисфункції (силденафіл), триптани для лікування мігрені. В Україні ліки вказаних груп залишаються рецептурними. Серед ЛЗ, що в Україні переведені в статус безрецептурних – інгібітори протонної помпи (омепразол), ретиноїди для місцевого лікування (адапален), які включено до Протоколів фармацевта. Проте, на увагу заслуговує ЛЗ для перорального застосування флуконазол (150 мг, №1) для лікування гострого вагінального кандидозу, якому надано статус безрецептурного. Вважаємо, що відпуск цього ЛЗ потребує виключення загрозливих симптомів та обов'язкового надання ФО.

Висновок. Безрецептурний статус флуконазолу (150 мг, №1) засвідчує необхідність опрацювання стандарту ФО, що повинна надаватися фармацевтом щодо цього ЛЗ.